ІНФОРМАЦІЯ ПРО XVII З'ЇЗД ВГО "УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРТОПЕДІВ-ТРАВМАТОЛОГІВ" 5–7 ЖОВТНЯ 2016 р., м. КИЇВ

XVII З'ЇЗД ОРТОПЕДІВ-ТРАВМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ

5-7 жовтня 2016 р. у **Державному підприємстві "Національний центр ділового та культурного співробітництва "Український дім"** (**м. Київ, вул. Хрещатик, 2)** під егідою Міністерства охорони здоров'я України, Національної академії медичних наук України, ВГО "Українська асоціація ортопедів-травматологів" та ДУ "Інститут травматології та ортопедії НАМН України" відбувся XVII з'їзд ВГО "Українська асоціація ортопедів-травматологів".

У заході взяли участь понад 1130 вітчизняних фахівців із усіх регіонів України та зарубіжних спеціалістів у галузі ортопедії та травматології (у т.ч. попередньо на сайті та за анкетами вперше зареєстрованих – 867 осіб, 22 іноземних громадянина, 47 членів правління Асоціації). Зокрема, учасниками з'їзду стали гості із таких країн, як Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Ізраїль, Індія, Індонезія, Китай, Латвія, Литва, Молдова, Нігерія, Польща, Румунія, США, Сомалі, Франція, ФРН, Хорватія. Вітчизняні та зарубіжні фахівці мали можливість обмінятись досвідом, представити результати своєї роботи та проведених досліджень, обговорити найбільш актуальні питання сьогодення, зокрема воєнні протистояння на Сході, які призвели до чисельних людських жертв і каліцтва, запропонувати шляхи покращення спеціалізованої допомоги потерпілим у зоні АТО, розглянути причини, генез ускладнень і показання до оперативних втручань у пацієнтів. Оскільки кількість хворих, які потребують оперативного втручання, не тільки в Україні, а й у всьому світі щорічно зростає, світова спільнота ортопедів-травматологів відзначає високу актуальність визначеної тематики.

З'їзд відкрив президент ВГО "Української асоціації ортопедів-травматологів України", директор ДУ "Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України" проф. Микола Олексійович Корж.

З вітальним словом від Президента України виступив керівник департаменту з питань охорони здоров'я та соціальної політики Адміністрації Президента України, д.м.н., проф., генерал-майор медичної служби Ігор Анатолійович Лурін.

Слово взяли також народний депутат Верховної Ради України, перший заступник голови Комітету з питань охорони здоров'я Оксана Анатоліївна Корчинська, президент Національної академії медичних наук України, академік Віталій Іванович Цимбалюк, директор Білоруського науково-дослідного інституту ортопедії і травматології, проф. Олександр Валентинович Бєлєцький та інші.

У перший день з'їзду з 10.00 до 13.00 під час лекційного і секційного засідань були прочитані 4 лекції та заслухані 16 доповідей, в яких широко висвітлені "Актуальні питання бойової травми кінцівок та хребта", особливості розвитку цього напряму, проблеми та перспективи їх розв'язання. Учасники мали змогу прослухати присвячені цій тематиці доповіді провідних українських спеціалістів у галузі ортопед ії та травматології – професорів С.С. Страфуна, М.О. Коржа, В.О. Радченко, О.Є. Лоскутова, О.Є. Вирви, М.Л. Анкіна, М.В. Полуляха, О.А. Бур'янова та ін. По завершенні кожної доповіді фахівці жваво полемізували, обмінювались думками та порушували вагомі питання щодо: основних принципів лікування вогнепальних переломів, ураження кінцівок, методологічних основ медичної реабілітації пацієнтів із вогнепальними переломами довгих кісток; особливостей ампутацій та формування кукс при бойових ураженнях кінцівок; нових підходів і технологій у протезуванні та реабілітації пацієнтів із важкими травмами органів та вогнепальними пораненнями тощо.

У перший день о 14.00 відбулося урочисте відкриття XVII з'їзду ВГО "Українська асоціація ортопедів-травматологів".

Почесним головою XVII з'їзду ортопедів-травматологів учасники одноголосно обрали академіка Г.В. Гайка – досвідченого та авторитетного вітчизняного вченого.

З'їзд розглянув і низку організаційних питань Асоціації. На звітно-перевиборному засіданні заслухали звіти: президента Української асоціації ортопедів-травматологів проф. М.О. Коржа зі звітною доповіддю про діяльність Асоціації за період 2014-2016 рр., головного ортопеда-травматолога МОЗ проф. С.С. Страфуна, генерального секретаря Асоціації проф. Коструба О.О. та голови ревізійної комісії проф. М.І. Березки. На цьому ж засіданні відбулося обрання нового президента Асоціації та складу її Правління. Новим президентом Асоціації обрано проф. Сергія Семеновича Страфуна. Після обговорення проведено перевибори керівного складу асоціації – президії та правління. Правління Асоціації обрано в кількості 64 членів, у т.ч. було 12 новообраних членів. Президія Правління обрана в кількості 11 членів.

Звання Почесного Президента ВГО «Українська Асоціація ортопедів-травматологів» присвоєно Миколі Олексійовичу Коржу в редакції Статуту 2013 року, п. 4.9.

Другий день роботи з'їзду пройшов у формі секційних засідань:

Основні питання лекційних і секційних засідань з'їзду:

1. Актуальні питання ендопротезування великих суглобів
2. Актуальні питання дитячої ортопедії та травматології
3. Актуальні питання хірургії верхньої кінцівки та мікрохірургії
4. Фундаментальні дослідження та регенераторна медицина
5. Актуальні питання хірургії хребта та грудної клітки
6. Актуальні питання хірургії нижньої кінцівки та стопи
7. Актуальні питання артроскопії та спортивної травми
8. Актуальні питання кістково-гнійної хірургії та онкоортопедії
9. Актуальні питання організації медичної служби України.

Детальніше з вищеназваних питань лекційних і секційних засідань доповідали керівники клінік.

1. Актуальні питання ендопротезування великих суглобів

Секційне засідання "Актуальні питання ендопротезування великих суглобів", яке очолювали професори Г.В. Гайко, С.І. Герасименко, М.О. Корж, О.Є. Лоскутов, В.А. Філіпенко, відбулося в конструктивній, цікавій і дружній атмосфері. Воно було відкрито лекційним курсом, який складався з 3 лекцій. Перша лекція – проф. J. Jerosh, була присвячена кістковим дефектам, які зустрічаються під час первинного та ревізійного ендопротезування, необхідності існування банку кісткової тканини для виконання пластики. Друга лекція – проф. A. Volker, "Кераміка в ендопротезуванні" висвітлювала стан проблеми на 2016 р. В третій лекції проф. Г.В. Гайка та співавторів були викладені питання ускладнень тотального ендопротезування кульшового суглоба та шляхи їх вирішення.

Секційне засідання розпочато доповіддю проф. М.О. Коржа про сучасний стан проблеми ендопротезування суглобів в Україні, були висвітлені особливості розвитку цього напряму, успіхи, проблеми та перспективи їх розв'язання. Проф. О.Є. Вирва доповів про заміщення кістково-суглобових дефектів у сучасній ортопедії.

Проф. С.І. Герасименко зі співавторами та А.І. Кандзюба зі співавторами доповіли про тактику й особливості ендопротезування кульшового суглоба при тяжких типах дисплазії. Проф. В.А. Філіпенко зі співавторами висвітлили проблемні питання ендопротезування колінного суглоба при дефектах стегнової та великогомілкової кісток, запропоновано методики виконання пластики.

Проф. О.Є. Лоскутов зі співавторами порушив питання ендопротезування кульшового суглоба модульними системами "Ортен" при диспластичному коксартрозі. Канд. мед. наук О.М. Косяков розповів про проблеми діагностики та лікування псевдопухлин навколо ендопротезів з парами тертя "метал-метал". В подальшому було розглянуто різноманітні питання первинного та ревізійного ендопротезування колінного й кульшового суглобів. Проведений аналіз лікування хворих із інфекційними ускладненнями після ендопротезування суглобів.

На засіданні були присутні більш як 250 делегатів та учасників з'їзду. Доповіді викликали зацікавленість, учасники поставили велику кількість запитань. Прийнято рішення, які увійшли до резолюції з'їзду.

2. Актуальні питання дитячої ортопедії та травматології

У секційному засіданні взяли участь більш ніж 100 осіб із різних областей України та інших країн. Головуючі: професори Ю.М. Гук, В.Г. Климовицький, А.Ф. Левицький, д-р мед. наук В.І. Корольков, С.О. Хмизов.

Засідання було відкрито лекційним курсом, який складався з 4 лекцій:

1 – О.А. Соколовського на тему: "Развитие деформаций тазобедренного сустава после аваскулярного некроза головки бедра и пути их хирургической коррекции";

2 – Ю. М. Гука "Диспластичні захворювання кісток у дітей";

3 – О.І. Королькова "Ортопедичне лікування дітей з генетичними синдромами";

4 – А.Ф. Левицького "Сучасний підхід до застосування металоостеосинтезу при травмі дітей".

На секційному засіданні було прослухано 29 доповідей щодо актуальних тем у дитячій ортопедії та травматології, що відбувалось у конструктивній, цікавій і дружній атмосфері. Доповіді заслухано з таких питань:

- патологія кульшового суглобу – 5 доповідей;
- проблеми корекції деформацій та довжини нижніх кінцівок – 6 доповідей;
- рідкісні генетичні синдроми – 4 доповіді;
- патології стоп – 3 доповіді;
- проблеми хворих з ДЦП – 5 доповідей;
- інше – 6 доповідей.

Заслухавши та обговоривши лекції та наукові доповіді за тематикою "Актуальні питання дитячої ортопедії та травматології", учасники зібрання ухвалили рішення, які увійшли до резолюції з'їзду.

3. Актуальні питання хірургії верхньої кінцівки та мікрохірургії

У рамках XVII з'їзду ортопедів-травматологів України відбулась секція хірургії верхньої кінцівки з участю лекторів з країн Європи. Під час роботи секції були розглянуті здобутки, перспективи та стратегія розвитку допомоги хворим із ортопедичною патологією верхньої кінцівки в Україні та світі. У секції взяли участь провідні вітчизняні фахівці та лектори з Польщі та Франції: професори L. Romanowski, P. Lubiatowski, G. Chaumel.

Було заслухано 29 наукових доповідей, присвячених актуальним питанням хірургії верхньої кінцівки, новим напрямам реконструктивного лікування, сучасним технологіям ендопротезування, артроскопії та остеосинтезу. Засідання тривало близько 5 годин, в ньому взяло участь понад 200 ортопедів.

Для більшого охоплення аудиторії проводилася пряма відеотрансляція засідання на інтернет-каналі в Youtube, запис трансляції лишився доступним для перегляду.

Основним напрямом у роботі секції була діагностика, лікування та профілактика патології плечового суглоба та структур, які забезпечують його функцію. Ретельна увага приділена відносно новому та перспективному напряму – хірургічному лікуванню переломів лопатки.

Декілька доповідей було присвячено лікуванню та реабілітації після тяжких травм ліктьового суглоба, а також розглянуто покази до ендопротезування та його результати.

Стале місце в лікуванні дефектів шкіри та кісток верхньої кінцівки посідають мікрохірургічні реконструктивні втручання, аспекти яких висвітлені в доповідях провідних вітчизняних фахівців. Актуальність мікрохірургічних пересадок комплексів тканин збільшилася в зв'язку зі значною кількістю бойової травми не лише верхніх, а й нижніх кінцівок.

Розглянуто покази, протипокази та показана висока ефективність мініінвазивних хірургічних втручань при контрактурі Дюпюїтрена та стенозуючому лігаментиті.

Отже, тематика секції верхньої кінцівки та спектр виконаних доповідей відображає рух вітчизняної ортопедичної науки в загальному руслі світової ортопедії із певними особливостями сучасного періоду в розвитку в Україні.

4. Фундаментальні дослідження та регенераторна медицина

Секційне засідання відбулося на 2-й день з'їзду, у ньому взяли участь більше 100 осіб.

Головуючі: Г.В. Гайко, В.В. Григоровський, Н.В. Дєдух, С. Магомедов, В.В. Поворознюк. Лекційний курс проходив з 8.00 до 9.00.

Під час засідань було заслухано та обговорено три лекції провідних фахівців України в

галузі фундаментальних досліджень патології опорно-рухової системи (Н.В. Дєдух, В.В. Поворознюк, Є.Л. Голюк) та 27 наукових доповідей, присвячених спеціальним дослідженням в окремих напрямах клінічної та експериментальної травматології та ортопедії. Значний інтерес слухачів, крім згаданих лекторів, викликали повідомлення про морфологічні, біохімічні, імунологічні та біомеханічні дослідження, здійснені авторами І.Г. Герценом та ін., Л.М. Бенгус та ін., В.В. Григоровським та ін., П.Є. Ковальчуком та ін., С. Магомедовим та ін., Л.М. Панченко та ін., А.Г. Істоміним та ін., А.В. Калашніковим та ін., І.А. Лазарєвим та ін., О.А. Лоскутовим та ін., О.Г. Дудком та ін. З напряму регенеративної медицини цікавими були доповіді А.Н. Костюка та ін., С.С. Страфуна та ін., В.В. Григор'єва та ін., П.В. Болховітіна та ін., Т.В. Орлик, М.Л. Головахи та ін.

Заслухавши та обговоривши лекції та наукові доповіді за тематикою "Фундаментальні дослідження", учасники зібрання ухвалили резолюцію, в якій визнано необхідним вважати за найбільш перспективні напрями:

1) дослідження залежностей розвитку ортопедичних захворювань та наслідків травм із втіленням принципів і засобів доказової медицини;

2) дослідження лікувальних засобів, що використовують методи тканинної терапії та тканинних регуляторів росту;

3) дослідження властивостей та розробка біоматеріалів-замінників кісткової та інших тканин опорно-рухової системи.

Визначено важливим і надалі розвивати та впроваджувати сучасні морфологічні, біомеханічні, біохімічні та імунологічні методи та всіляко сприяти модернізації технічних засобів, методичному та кадровому забезпеченню відділів і лабораторій, які провадять фундаментальні дослідження в галузі травматології та ортопедії, в організаційному та фінансовому плані.

5. Актуальні питання хірургії хребта та грудної клітки

У секційному засіданні взяли участь більш ніж 100 учасників із різних областей України, Азербайджану, Молдови. Головуючі: М.О. Корж, А.Ф. Левицький, А.О. Мезенцев, В.О. Радченко, А.Т. Сташкевич, В.М. Шимон.

Були заслухані 17 доповідей щодо актуальних проблем патології хребта і грудної клітки та відбулось 230 електронних стендових презентацій.

У своїй лекції "Остеопороз хребта – сучасні аспекти хірургічного лікування переломів хребців" проф. А.Т. Сташкевич (м. Київ) наголосив на актуальності переломів хребців на тлі остеопорозу в осіб похилого віку, а особливо в жінок у постменопаузальному періоді. Важливість цієї проблеми полягає у поєднанні консервативного лікування остеопорозу різними медикаментозними засобами залежно від етіологічного чинника захворювання та хірургічного лікування переломів хребців, що дозволяє отримувати тривалий позитивний ефект.

Н.Н. Шавга (Молдова) зупинився на малоінвазивних методах (чрезшкірна нуклеотомія) лікування гриж міжхребцевих дисків, які на сучасному рівні мають велику ефективність і повинні бути пріоритетними.

Канд. мед. наук В.К. Піонтковський (м. Рівне) доповів про перспективи трансформамінальної ендоскопічної хірургії хребта, вказав, що майбутнє хірургії хребта – за малоінвазивними ендоскопічними хірургічними методиками.

Проф. А.О. Мезенцев (м. Харків) висвітлив особливості хірургічного лікування різних типів сколіозу в дорослих, вказав при цьому на ретельність підходу до хірургічної тактики залежно від етіологічного чинника захворювання.

Д.А. Демченко і співавтори (м. Харків) розказали про свій досвід застосування інтраопераційного моніторингу при оперативних втручаннях на хребті. Електрофізіологічний контроль функції спинного мозку і нервів під час оперативного втручання – це сучасний метод, який має бути впроваджений у всіх клініках, де здійснюються хірургічні втручання на хребті. Він дозволяє значно знизити ризик післяопераційних неврологічних ускладнень.

Серію доповідей представили по пухлинах хребта А.І. Попов, А.В. Демченко (з м. Харкова). Було наголошено, що ця патологія має тенденцію до зростання як в Україні, так і у всьому світі і зусилля вертебрологів мають бути спрямовані на співпрацю з нейрохірургами і онкологами.

Підсумовуючи виступи всіх доповідачів і їх побажання для покращення надання медичних послуг, в завершальному слові проф. А.Т. Сташкевич (м. Київ) відзначив, що розвиток і впровадження малоінвазивної, ендоско-

пічної, інструментальної хірургії при захворюваннях і пошкодженнях хребта слід визначити пріоритетними. Потрібно створити міжобласні центри вертебральної хірургії з підготовкою спеціалістів з патології хребта в провідних центрах України та закордоном.

6. Актуальні питання хірургії нижньої кінцівки та стопи

У рамках XVII з'їзду ортопедів-травматологів України була проведена секція "Актуальні питання хірургії нижньої кінцівки та стопи". Головуючі секції: д.м.н. О.Є. Вирва, професори А.В. Калашніков та А.П. Лябах.

Заслухано дві лекції та 17 доповідей. Проведення секції засвідчило високий рівень вітчизняної ортопедії і травматології та безумовний прогрес в освоєнні сучасних технологій, удосконаленні хірургічних методик лікування та пропозиції оригінальних лікувальних підходів. Водночас існують певні розбіжності методологічного характеру в питанні хірургічного лікування внутрішньосуглобових переломів та ушкоджень в ділянці гомілковостопного суглоба, обумовлені впливом регіональних хірургічних шкіл.

Викликає надзвичайне занепокоєння систематичне зменшення кількості навчальних годин з курсу травматології та ортопедії (90 годин, з яких 40 відведено на самостійну підготовку), при цьому питанням ампутацій та основам протезування майже не приділено уваги. Слід відзначити доповіді з проблеми лікування переломів кульшової западини, зроблені В.І. Гайовичем зі співавт. (Ужгород) та М.Л. Анкіним із співавт. (Київ). Доповідь проф. І.М. Зазірного (Київ), присвячена аналізу національних реєстрів по лікуванню переломів проксимального відділу стегнової кістки, викликала зацікавлення та стала предметом обговорення.

Після обговорення лекцій та наукових доповідей пропозиції, запропоновані учасниками, увійшли до загальної резолюції з'їзду.

7. Актуальні питання артроскопії та спортивної травми

06 жовтня з 14.00 до 19.00 відбулася секція з питань артроскопії та спортивної травми. На секції була заслухана 31 доповідь. З них: хірургії колінного суглоба присвячено 15 повідомлень, кульшового суглоба – 5, гомілково-ступневого суглоба – 2, плеча – 2, кисті – 2.

У роботі секції взяли участь 6 доповідачів із-за кордону: Хорватії, Польщі, Литви, Німеччини. Колега з Хорватії Д. Худец прочитав доповідь про нові тенденції в лікуванні пошкодження хряща. Президент Європейської асоціації хірургії плеча Р. Бржоска з Польщі розповів про сучасні тенденції лікування пошкоджень ротаторної манжети плеча. У. Піцнер з Німеччини повідомив про свої результати лікування поєднаних пошкоджень ПХЗ і передньо-латеральної зв'язки. Гість з Литви М. Фьодоровас розповів про власний досвід артроскопічного виконання операції Латерже, а його колега Й. Беліцкас – про свій досвід лікування тендиніту власної зв'язки надколінника. Гість з Польщі А. Лукашенко розповіла про сучасні тенденції в реабілітації хворих після пластики ПХЗ.

З вітчизняних повідомлень слід відзначтити доповіді групи авторів під керівництвом проф. О.О. Коструба про артроскопічні втручання на кульшовому суглобі та д.м.н. І.М. Зазірного про новий метод хірургічного лікування початкового медіального артрозу колінного суглоба за допомогою ендопротеза амортизаційного типу.

Після обговорення лекцій та наукових доповідей рекомендації, запропоновані учасниками, увійшли до загальної резолюції з'їзду.

8. Актуальні питання кістково-гнійної хірургії та онкоортопедії

Секційне засідання "Актуальні питання кістково-гнійної хірургії та онкоортопедії" проведено під головуванням професорів М.П. Грицая, О.Є. Вирви, В.С. Сулими. При цьому було прочитано 4 ґрунтовні лекції, присвячені проблемам сучасної хірургічної інфекції кісток і суглобів (М.П. Грицай), основним принципам лікування злоякісних кісткових пухлин (О.Є. Вирва), септичним ускладненням ендопротезування суглобів (Г.Б. Колов) та лікуванню значних кісткових і м'якотканинних дефектів із застосуванням дистракційного остеосинтезу та пластикою м'яких тканин (R. Gaohong, Китай).

Конкретні клінічні аспекти хірургічної інфекції кісток та суглобів були розкриті в доповідях Г.Б. Колова (інфекційні ускладнення

після остеосинтезу), О.Є. Вирви (застосування металево-цементних спейсерів у двохетапному лікуванні інфекційних ускладнень ендопротезування), В.М. Цокало (діагностика та лікування септичних ускладнень остеосинтезу кісток гомілки), О.М. Ліненка (керований черезкістковий остеосинтез в лікуванні посттравматичного остеоміеліту кісток гомілки).

Окремим питанням хірургічної інфекції були присвячені доповіді Ю.В. Васюка (роль мікрочасток та їх вплив на мікрофлору повітря ортопедичних операційних), О.Б. Лютко (використання тесту виявлення лейкоцитарної естерази для діагностики суглобової інфекції). Єдина доповідь була присвячена специфічним інфекційним процесам – лікуванню хворих на туберкульоз опорно-рухового апарату в умовах санаторію (М.В. Косило).

Морфологічним аспектам стану прилеглих до фіксаторів тканин при інфекційно-запальних ускладненнях остеосинтезу довгих кісток була присвячена доповідь А.В. Григоровської. Окрема доповідь А.В. Григоровської розкривала особливості клітинного складу та гістоструктури теносиновіальної гігантоклітинної пухлини м'яких тканин.

Важливим питанням онкоортопедії були присвячені доповіді О.Є. Вирви, а саме – індивідуальному ендопротезуванню при пухлинах кісток та суглобів, ревізійному мегаендопротезуванню, комбінованій алло-керамопластиці кісткових дефектів, біореконструктивним оперативним втручанням як альтернативі ендопротезування. О.В. Ільницький доповів про застосування армованого та позавогнищевого остеосинтезу при метастатичному ураженні кісток кінцівок, а О.В. Пелипенко представив тактику хірургічного лікування метастатичних переломів проксимального відділу стегнової кістки.

В обговоренні доповідей взяли участь професори О.Є. Вирва, М.П. Грицай, В.С. Сулима, В.В. Проценко, А.Г. Дідков, В.В. Григоровський. При цьому наголошувалось на викреслити основних положеннях, які увійшли до загальної резолюції з'їзду.

9. Актуальні питання організації медичної служби України

На 3-й день, 7 жовтня, відбулася секція з питань організації медичної служби України.

Головуючі: Г.В. Гайко, М.О. Корж, М.Л. Анкін, М.І. Хвисюк, В.В. Поворознюк.

Були заслухані 3 доповіді: "Українська версія FRAX – новий крок у діагностиці остеопорозу. Результати дослідження STOP щодо вивчення остеопоротичних переломів в Україні"; "Організаційні проблеми надання допомоги постраждалим у ДТП"; "Проблемні питання підготовки травматологів в Україні", які були присвячені особливості розвитку цього напряму, проблемам та перспективам їх розв'язання.

Доповіді викликали зацікавленість, учасники поставили велику кількість запитань. Прийняті рішення, які увійшли до резолюції з'їзду.

* * *

У рамках з'їзду було прочитано 24 лекції, заслухано та обговорено 197 доповідей, було розглянуто найбільш актуальні науково-практичні проблеми сучасної ортопедії-травматології, представлено 166 електронних стендових презентацій із різних питань тематики з'їзду.

Рішення, які приймалися на лекційних і секційних засіданнях, у процесі заслуховувань та обговорень, лягли в основу проекту резолюції XVII з'їзду ортопедів-травматологів України (проект резолюції додається).

Проведено виставку медичного обладнання, інструментів і препаратів, на якій були представлені стенди 30 компаній.

Дипломами відзначено кращі роботи молодих учених, а найбільш активні члени ВГО "Українська асоціація ортопедів-травматологів" отримали грамоти та подяки.

На урочистому закритті XVII з'їзду ортопедів-травматологів України проф. М.О. Корж висловив щиру подяку всім делегатам, учасникам та гостям з'їзду.

М.О. Корж відзначив високу актуальність розглянутих на з'їзді питань і важливість обміну науковим досвідом між іноземними та українськими фахівцями, підкреслив необхідність проведення заходів такого рівня і висловив впевненість, що наш науковий потенціал стане потужним поштовхом для обміну ідеями та думками, встановлення партнерських стосунків і координації спільної діяльності для подальшого розвитку новітніх технологій в галузі ортопедії та травматології.

РЕЗОЛЮЦІЯ XVII З'ЇЗДУ ОРТОПЕДІВ-ТРАВМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ 5-7 ЖОВТНЯ 2016 р. (м. КИЇВ)

1. Забезпечити подальшу координацію співпраці відомчих медичних служб (МО, СБУ, МВС та ін.) та МОЗ України в рамках єдиної системи надання допомоги хворим в умовах військових дій (із залученням профільних медичних закладів охорони здоров'я районного, міського, обласного рівнів та закладів НАМН України).

2. З метою покращення надання медичної допомоги пацієнтам з вогнепальними пораненнями кінцівок звернутися до державних виконавчих та законодавчих органів України (Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та МОЗ України) щодо оснащення профільних відділень стержньовими апаратами зовнішньої фіксації та апаратами acti-VAC (апарати вакуумної терапії ран) та ін.

3. Включити до навчальних планів закладів медичної освіти тематичні курси з питань надання медичної допомоги при бойовій травмі.

4. Звернутися до Міністерства освіти і науки з пропозицією забезпечити підготовку викладачів вищих медичних навчальних закладів, закладів післядипломної освіти з питань політравми на відповідних базах; впровадити у підготовку інтернів з усіх лікувальних спеціальностей питання травматології та ортопедії у закладах післядипломної освіти, передбачивши введення в існуючі навчальні плани додаткових годин для теоретичної та практичної підготовки з травматології.

5. Запропонувати Міністерству освіти і науки впровадити програму "Основи надання екстреної травматологічної допомоги" в усіх освітніх закладах, починаючи зі шкіл та ПТУ.

6. Створення постійно діючої комплексної системи пропаганди здорового способу життя, посилення санітарно-просвітницької роботи серед населення із залученням засобів масової інформації з профілактики травматизму, ортопедичних захворювань та формування позитивної громадської думки щодо якості національної системи охорони здоров'я і травматології та ортопедії зокрема.

7. Проводити роботи з координації виробництва вітчизняних пристроїв та інструментів для остеосинтезу сучасного рівня якості. Створення міжвідомчого комітету з питань виробництва та сертифікації металоконструкцій та імплантатів, що використовуються в Україні в галузі травматології та ортопедії, а також розробки єдиних критеріїв контролю використання цих конструкцій.

8. Запровадити МОЗ України державну програму "Травма" для забезпечення потреб галузі сучасними імплантатами для остеосинтезу.

9. Завершити підготовку протоколів з лікування переломів та ушкоджень опорно-рухової системи у дорослих.

10. Завершити підготовку протоколів з лікування поширених захворювань та ушкоджень опорно-рухової системи у дітей.

11. Звернутися до МОЗ України із пропозицією державного забезпечення ендопротезами соціально незахищених верств населення та людей похилого віку з переломами шийки стегнової кістки.

12. Завершити роботу по створенню та затвердити український реєстр ендопротезування на рівні МОЗ України.

13. Створити єдину систему контролю за якістю ендопротезів та імплантатів для остеосинтезу.

14. Через МОЗ України порушити питання про створення регіональних центрів політравми для надання спеціалізованої медичної допомоги постраждалим з множинними та поєднаними пошкодженнями, що відповідає світовим та європейським вимогам.

15. Звернутися до Міністерства соціальної політики України для створення матеріально-технічної бази реабілітаційних центрів та санаторіїв.

16. Розширити навчальні програми з травматології та ортопедії у медичних ВНЗ із включенням розділів з ампутацій і протезування та відповідної програми на курсах удосконалення лікарів.

17. Розробити нормативні документи для визначення показань та рівня високих ампутацій нижньої кінцівки при тяжких травмах нижньої кінцівки та її наслідках, вродженій патології, розладах трофіки різного генезу.

18. Розробити та впровадити єдиний Національний реєстр бази даних інвалідів, які перенесли ампутацію кінцівки.

19. Визначити як пріоритетні розвиток та впровадження малоінвазивної ендоскопічної інструментальної хірургії хребта. Створити міжобласні центри вертебральної хірургії з підготовкою спеціалістів з патології хребта в провідних центрах України та за кордоном.

20. Впровадити процедуру страхування пацієнтів від можливих інфекційних та інших ускладнень у процесі надання допомоги хворим із захворюваннями та ушкодженнями опорно-рухової системи.

21. Впровадити процедуру страхування лікарів від можливих ускладнень у процесі надання допомоги хворим із захворюваннями та ушкодженнями опорно-рухової системи.

22. Запровадити в широку практику надання консультативної допомоги лікарям за допомогою телемедійних технологій.

23. Удосконалити підготовку кадрів ортопедів-травматологів з питань кісткової онкології з метою покращення діагностики та своєчасного централізованого направлення хворих з кістковими пухлинами тільки в спеціалізовані центри кісткової онкології; посилити міжгалузеву інтеграцію.

24. Забезпечити подальше впровадження ендопротезування плечового та ліктьового суглобів.

25. Посилити роботу з підготовки та перепідготовки фахівців з ендопротезування суглобів з їх відповідною сертифікацією, також із сертифікацією медичних закладів, де можуть виконуватися операції ендопротезування суглобів (кожні 5 років).

26. Створити єдину інформаційну базу дітей-інвалідів, які потребують спеціалізованого протезно-ортопедичного лікування та медико-ортопедичної реабілітації, визначення підприємств та порядку направлення до них дітей інвалідів.

27. Взяти за основу лікування переломів проксимального відділу стегна рекомендації Європейського товариства травматології та невідкладної хірургії (ESTES).

28. Підготувати пропозиції для МОЗ України щодо можливості перепрофілювання ліжок загального фонду в реабілітаційні для осіб із захворюваннями та наслідками травм опорно-рухової системи.

29. Порушити клопотання перед МОЗ України про необхідність підготовки лікарів-спеціалістів за фахом "Травматологія та ортопедія" в інтернатурі протягом 3 років.

30. Сприяти модернізації технічних засобів, методичному та кадровому забезпеченню відділів та лабораторій, які провадять фундаментальні дослідження в галузі травматології та ортопедії, в організаційному та фінансовому плані.

31. Зосередити увагу ортопедів-травматологів на втіленні принципів та засобів доказової медицини – на клінічному та експериментальному матеріалі при дослідженні залежностей розвитку ортопедичних захворювань та їх наслідків.

32. Рекомендуємо:

а) за наявності внутрішньосуглобової патології (пошкодження менісків, хрестоподібних зв'язок, хряща, синовії в колінному суглобі, пошкодження капсули, ротаторної манжети, сухожилка довгої голівки біцепса в плечовому суглобі, пошкодження хряща, синовії в гомілково-ступневому суглобі, пошкодження капсули, хряща в кульшовому суглобі) проводити винятково артроскопічні втручання. За відсутності у відділенні необхідного обладнання хворих необхідно направляти до тих закладів, які мають необхідне оснащення і досвід лікування;

б) під егідою спеціалізованої Асоціації артроскопії, хірургії коліна та спортивної травми проводити навчання лікарів артроскопічним технологіям в ліцензованих закладах. Перед початком виконання нового типу операцій лікар має отримати сертифікат у ліцензованому закладі;

в) спеціалізованій Асоціації артроскопії, хірургії колінного суглоба та спортивної травми продовжити активну роботу з міжнародними організаціями для залучення лікарів України до вивчення технологій лікування;

33. Створити Національний реєстр інфекційних ускладнень після металоостеосинтезу та ендопротезування великих суглобів. Отримані дані дадуть можливість розробити дієві профілактичні заходи та суттєво зменшити відсоток ятрогенних ускладнень;

34. Запровадити в широку практику надання консультативної допомоги лікарям провідними фахівцями України за допомогою телемедичних та інших інформаційних технологій для оптимізації лікувального процесу конкретного хворого;

35. Прогрес і підвищення результативності у вирішенні нагальних проблем хірургічної інфекції кісток та суглобів, а також проблем онкоортопедії можливий шляхом розвитку, необхідного технічного та технологічного забезпечення спеціалізованих центрів, де лікуються пацієнти з відповідною патологією;

36. Продовжувати удосконалення профілактичних, діагностичних і лікувально-реабілітаційних заходів щодо ішемічних та гнійно-некротичних ускладнень травм і захворювань;

37. Вивчити можливість страхування пацієнтів з високим ступенем ризику виникнення гнійних та інших ускладнень при наданні допомоги хворим із захворюваннями та пошкодженнями опорно-рухової системи;

38. Підготувати остаточну редакцію концепції лікування хворих на первинні та вторинні кісткові пухлини, після чого рекомендувати для затвердження МОЗ України. Звернутись до обласних Управлінь охорони здоров'я з інформаційними листами про централізоване направлення хворих із кістковими пухлинами тільки в спеціалізовані центри кісткової онкології, де працюють підготовлені сертифіковані спеціалісти по цій патології;

39. Рекомендувати МОЗ України та НАМН України провести централізовану закупівлю модульних ендопротезів для заміщення кістково-суглобових дефектів при злоякісних пухлинах кісток і металево-цементних спейсерів для двохетапного лікування інфекційних ускладнень після ендопротезування суглобів;

40. Продовжити вивчення ефективності ендопротезування кісток і суглобів у дітей та дорослих при злоякісних новоутвореннях, у тому числі конструкціями, що "зростають".

Генеральний секретар
ВГО "Українська асоціація
ортопедів-травматологів"
проф. О.О. Коструб